

סיפא: אנשי יריחו קוצרין לפני העומר כו', ולא מיחו בידם חכמים, ואמרינן: מאן שמעת ליה דאמר מיחו ולא מיחו - ר' יהודה.

חדש מבדל בדילי מיניה - שהרי לא הורגלו לאוכלו כל השנה, ואין למודין לפשוט יד להושיט לפיהם, אבל חמץ - למודין הן בכך כל השנה.

דרבנן אדרבנן לא קשיא - בתמיה, דלא משנית אלא לר' יהודה, והא דרבנן נמי קשיא, דבמתניתין לא גזרין, והתם קתני שלא ברצון חכמים - דמשמע דגזר ר' מאיר דהוא מבני פלוגתיה דילמא אתי למיכל.

הוא עצמו מחזר עליו לשורפו - אף על גב דבעלמא גזרין בדבר שעסוק בו שלא יושיט לפיו - הכא בבדיקת חמץ ליכא למיגזר, דהוא עצמו כל עסקו זה בחמץ אינו אלא מחזר עליו לשורפו - אין לך זכרון לאיסור גדול מזה.

מיכל קא אכיל מיניה - בתמיה.

קמח וקלי תנן - ואין אלו ראויין לאכילה.

מקלי ואילך - לאחר שנתייבש בתנור אין ראוי לאכול.

מעיקרא - בעודו רך בקליות, קודם שיתיבש, מאי איכא למימר.

וכי תימא - זכור הוא על ידי הקיטוף, כדשני רבא לעיל בית השלחים דליכא קיטוף מאי איכא למימר?

אלא בדתא - וטעמא דר' יהודה משום דבדילא מיניה, וחמץ לא בדיל מיניה, שרגיל בו כל שעה.

כל נר שבגמרא היינו הכלי - קרוישי"ל +פמוט, נר לשים בו שמו.

מנטפת - טיפין דקות כשהפתילה מבערת.

ואפילו היא של חרס - אותה שפופרת דמאיסא - אפילו הכי אסור, דילמא אתי למיכל מיניה, ותניא: הנותן שמן לנר - חייב משום מבעיר, והמסתפק ממנו - חייב משום מכבה.

ור' יהודה מתיר - ואף על גב דשמן הכל תדירין בו, ודרבנן אדרבנן ליכא לאקשוויי, דהא אוקימנא טעמא בחמץ משום דהוא עצמו מחזר עליו לשורפו.

קשר של קיימא - שהוא עשוי שלא להתירו לעולם - הוי אב מלאכה, במסכת שבת.

לא יהא קושרו - דהוי קשר של קיימא, אלא עונבו, ולא גזרין עניבה אטו קשירה.

כורך - כריכה בעלמא.

פונדא - אזור חלל.

פסיקייא - פייש"ל"א +חגורה על בטן הבהמה+, שכורכין סביבות שוקיים.

שלא יענבנו - גזירה משום קשירה, הואיל ועסוק בכך.

קשיא דרבנן - דשפופרת, אדרבנן דחבל.

שמן - זה בשמן דכל שנה מיחלף, ואתי למיכליה.

קושרין דלי בפסיקייא - דלאו קשר שעשוי להתקיים הוא, דאינו מפסיד פסיקייא שלו בכך.

אבל לא בחבל - שמא יניחנו שם עולמית.

אי נימא חבל דעלמא - שתשמישו לכך, ואיכא למיחש שמא יניחנו שם.

חבל דגרדי - שאינו ראוי למילוי מים תמיד, ור' יהודה מתיר, ולא גזר גבי שבת כדאוקימנא טעמא דמשום חומרא דשבת פרשי אינשי מאיסורא דיליה, ונזכרין הן, אבל דרבנן דהכא אדרבנן דעניבה - קשיא.

ומשנינן חבל בחבל מיחלף כו' - והשתא איתרצו כולהו, דרבנן גזרו כל היכא דמיחלף, בין בשבת בין בשאר איסורי, הילכך: בחדש לפני העומר גזרו, וכן בשפופרת, וכן בחבל, אבל בחמץ - לא, משום דמזוהר עליו לשורפו, ובעניבה נמי לא - משום דלא מיחלפא, ור' יהודה גזר בכל מילי דלא בדילי מיניה, ובמידה דבדילי מיניה - לא גזר, הילכך: בחמץ גזר, אבל בחדש - בדילי מיניה, ובכל הנך דשבת - משום דבדילי מיניה, ודקא מחמיר בעניבה - משום דקסבר היא גופא קשירה היא.

בכור - אסור להטיל בו מום, ואפילו לגרום, כדתיניא: מום לא יהיה בו, אין לי אלא שלא יטיל בו מום, מניין שלא יגרום לו - תלמוד לומר כל מום, במסכת ביצה (כז, ב).

אין מקיזין דם - אפילו במקום שאינו עושה בו מום, דהיינו בכל מקום שבו אם אינו חותך ממנו עצם או פוגם שפתו או אזנו, וכל דבר שאינו חוזר לקדמותו הוי מום, איך לא הוי מום, וקא גזר ר' יהודה אטו מקום שעושה בו מום, ואף על גב דקדשים הכל בדילין מהן - מחלוקת ר' שמעון ור' יהודה בתורת כהנים.

